

نسبت هنر و فرهنگ در زیست جهان تاریخی

ادامه از شماره قبل و...
از آنچه تا اینجا آمد شاید چنین استنباط شود که مخیله‌ی اجتماعی بر تمامی محصولات هنری و فرهنگی یک اجتماع تاریخی خاص غلبه ی تام دارد، یا بنا به واژگانی که در پرسشی طرح شده وجود دارد، هنر به تمامی ذیل فرهنگ و به‌عنوان جزئی از آن تعریف می‌شود. اما در این میان باید ملاحظاتی را در نظر داشت. این مسئله، یعنی رابطه ی میان هنر و فرهنگ، خود جزئی از مسئله‌ای است که در سرتاسر فانی و باقی با آن درگیر بودم و به‌طور مشخص تر ذیل بحث در مورد مفهوم کلیت بدان پرداختم؛ اینکه رابطه ی میان حوزه‌های مختلف کنش اجتماعی، یا نهادهای متمایزی مانند اقتصاد، سیاست، و فرهنگ با یکدیگر چیست؛ تا چه حد مجازیم میان این حوزه‌های متمایز در یک جامعه‌ی تاریخی خاص پیوند قائل شویم، و اگر چنین رابطه ای وجود داشته باشد این رابطه را باید چگونه تعریف کرد و بردار تأثیرگذاری را از جانب کدام حوزه به حوزه‌های دیگر در نظر گرفت، و یا اینکه باید رابطه‌ای متقابل و دوسویه میان آن‌ها تعریف کرد. در یک سطح کلی، بسیاری از رویکردهای ماتریالیستی و ایده‌آلیستی عموماً این معادله را به‌شکلی یک‌سویه حل کرده‌اند و از عامل مؤثری نام برده‌اند که گویی به شکلی غیرتاریخی در تمامی جوامع و دوره های تاریخی توان تمین‌کنندگی نهایی را دارد (مثلاً مناسبات تولید و منازعات طبقاتی از یک سو، یا نوعی روح یا آرمان فرهنگی غیرمادی و غیرزمینی، از سوی دیگر).

من سعی کرده‌ام در فانی و باقی مدلی پویا یا دینامیک از این رابطه ارائه دهم که بر طبق آن اساساً میزان درهم‌تنیدگی و ارتباطات متقابل میان حوزه‌های مختلف کنش اجتماعی خود متغییری تاریخی است که نمی‌توان آن را یک بار برای همیشه تعریف کرد. به‌عنوان مثال، در حالی که در دوره‌ی تاریخی مورد بحث در کتابت عامل اقتصادی به معنایی که امروزه می‌شناسیم نمی‌تواند به‌عنوان فاکتور تعیین‌کننده ی اصلی در مشروط‌شدن صورت فرهنگی ای چون نقاشی ایرانی در نظر گرفته شود، روشن است که زمانی که حوزه‌ی بررسی ما متفاوت باشد و مثلاً به یکی از محصولات فرهنگی یکی از کشورهای غربی معاصر کنشیده شود، نقش فاکتور اقتصادی کاملاً متفاوت خواهد بود. در یک چشم انداز کلی، می‌توان گفت که میزان کلیت و یکپارچگی نهادی در جوامع سنتی بسیار پیش تر از جوامع مابعدرسانسی است که تقسیم کار و تفکیک نهادی یکی از نیروهای محرکه‌ی اصلی تحول آن‌ها بوده است. رابطه ی میان فرهنگ و هنر نیز به‌تبع این امر تغییر می‌کند. بدین معنا که در جامعه‌ای چون ایران سده‌های هشت تا دوازده هجری طبیعتاً صورت‌های فرهنگی‌ای مانند نقاشی ایرانی یا ادبیات نغزلی پیوند تنمایت یافته تر و ارگانیک‌تری با فرهنگ دوران دارند و نمی‌توانند بدون توجه به آن تعریف شوند (هرچند که باید در این مسیر کاملاً موضع خود را از کلیت‌سازی های ایده‌آلیستی و ایدئولوژیکی که پیش تر از آنکیزه‌های واکنشی معاصر نشئت می‌گیرند جدا کرد). این در حالی است که اگر بخواهیم در مورد یک فرم هنری معاصر سخن بگوییم صورت‌بندی مسئله کاملاً متمایز خواهد بود، چراکه یکی از فاکتورهای تعیین‌کننده در تمامی اشکال هنر جدید استقلال یا خودآیینی آن‌ها در برابر مداخله‌ی دیگر حوزه‌های کنش نهادی جامعه است (هرچند که این به معنای بیرون بودن آن‌ها از دامنه‌ی کلیت نهادی جامعه و یا مخیله‌ی اجتماعی مدرن نیست - بلکه بدان معناست که رابطه‌ی پیچیده تری میان آن‌ها برقرار است).

وجه ممیزی فرم هنری‌ای چون نقاشی ایرانی بیشتر در آن است که جهان فرهنگی‌ای را که دست‌کم آن‌ها بوده است. رابطه ی میان فرهنگ و هنر نیز به‌طور بالقوه مقدم بر اثر هنری وجود دارد به‌شکلی کریستال‌گون در خود فشرده می‌سازد و آن را به‌گونه‌ای به نمایش درمی‌آورد که تأمل انتقادی در آن (که از منظر زمان حال ممکن می‌شود) می‌تواند ما را به درکی از پویایی‌شناسی فرهنگی-تاریخی آن زمان راهبر شود که شاید به اشکال دیگر کمتر بدان دسترسی می‌داشتیم. اثر هنری از یک سو خود به نحو پیشینی از دل زمینه‌ی تاریخی-فرهنگی‌ای برمی‌آید که نحوه‌ی بودن و شدن و شرایط امکان آن را مشروط می‌کند؛ اما از سوی دیگر ممتازترین فرآورده‌های تحیل هنری همواره با عنصر فراتاریخی، عام و جهان‌روا (universal)، انسانی، و در یک کلام با عنصر افزوده یا مزادی ی شناخته می‌شوند که از شرایط و امکانات پیشینی زمینه‌ی تکوینشان فراتر می‌رود و خود منجر به بسط و گسترش آن زمینه و گشودن پتانسیل‌هایی تازه برای زیست‌جهان تاریخی‌یشان و برای تاریخی‌ی فردی و نفسانی پدیدآورنده یا مخاطبانشان می‌شوند.

ادامه دارد

پرسابقه ترین تهیه‌کنندگان فجر ۴۲ کدامند؟

در ترکیب جوایز جشنواره فجر، یکی از مهمترین جایزه‌ها سیمرغ بهترین فیلم است که به نام تهیه‌کننده ثبت می‌شود؛ از کدام یک سابقه بیشتری برای حضور در صف مدعیان این سیمرغ داشته‌اند؟

به گزارش خبرنگار ایرنا، حالا دیگر کمتر از دو هفته به آغاز بزرگ‌ترین رویداد سالانه سینمای ایران زمان باقی ماند است و عوامل فیلم‌های راه یافته به جشنواره در تکاپو برای طی کردن آخرین مراحل پس‌تولید برای رساندن آثارشان به جدول اکران فجر هستند. مدیریت این فرآیند پرفشار هم پیش از هر فرد دیگری بر دوش تهیه‌کننده است.

تهیه‌کننده یک فیلم، برخلاف تصور اشتباهی که در مقطعی نسبت به این جایگاه شکل گرفته بود، فراتر از ماموریت تامین بودجه، اصلی‌ترین سکان‌دار هدایت جریان تولید یک فیلم محسوب می‌شود و به همین دلیل هم سیمرغ بهترین فیلم در هر دوره از جشنواره فجر، مانند دیگر رویدادهای معتبر سینمایی، به تهیه‌کننده تعلق می‌گیرد.

در فهرست ۲۲ فیلم راه‌یافته به بخش سودای سیمرغ در چهل و دومین جشنواره

بین‌المللی فیلم فجر، هستند تهیه‌کننده‌هایی که در دوره‌های گذشته هم سابقه حضور در این رویداد را داشته‌اند و برخی حتی در این زمینه رکورددار محسوب می‌شوند. یکی از چالش‌های دیرپای سینمای ایران که زمانی سوز و پیکیری اصحاب رسانه هم قرار می‌گرفت، اصرار کارگردانان سرشناس برای تکیه همزمان بر کرسی فیلمنامه‌نویسی و تهیه‌کنندگی بود. کم‌نستند فیلم‌نامه‌نویسان باسابقه‌ای که در مقطعی نسبت به این اصرار معترض

بودند و فراتر از مجاری تألیف محتوایی یک فیلم، بر مستقل بودن تخصص فیلم‌نامه‌نویسی تأکید می‌کردند. در زمینه فرآیند تولید هم طبیعتاً تهیه‌کننده هویت و نقشی تخصصی دارد که در دوره‌ای کمتر به آن توجه می‌شد و غالب فیلمسازان سرشناس، با عنوان تهیه‌کننده و کارگردان در تیتراژ معرفی می‌شدند. در دوره‌های مختلف جشنواره فجر هم کم‌نپوده‌اند آثاری که نامی مشترک در بخش تهیه‌کنندگی و کارگردانی قلم‌مقامی، حبیب‌والی‌زاده، داشته است.

از میان ۲۲ فیلم راه‌یافته به بخش سودای سیمرغ جشنواره امسال، چهار فیلم همسین شرایط را دارند؛ حسین نمازی در شه سوار، مرتضی آتش‌زرمز در دروغ‌های زیبا، داریوش یاری در شوره عاشقی و کاوه سجادی‌حسینی در نبودت چهار کارگردانی هستند که همزمان تهیه‌کنندگی آثار خود را هم برعهده داشته‌اند. در یک نگاه کلی به فهرست تهیه‌کنندگان حاضر در جشنواره چهارمیدوم فیلم فجر، علی‌محمدی و کارگردانی قلم‌مقامی، حبیب‌والی‌زاده، داشته است.

برندگان مسابقه کتابخوانی ویژه شهدای ۲۷ دی دانشگاه تبریز معرفی شدند

۱۰. مصطفی بریزن از دانشگاه تبریز

صورت قرعه کشی از بین ۴۲ نفر با حضور نمایندگان مدیریت فرهنگی دانشگاه تبریز و معاونت فرهنگی سازمان جهاد دانشگاهی انتخاب و معرفی شدند. برودی برای تحویل جوایز و لوح‌های تقدیر با برندگان مذکور تماس گرفته می‌شود. لیست برندگان مسابقه:

۱. علی حاجی لویان از دانشگاه آزاد بناب
۲. اسما آهنگری از دانشگاه تبریز
۳. فاطمه جاهدی از دانشگاه تبریز
۴. هادی شهبازی از دانشگاه تبریز
۵. شبنم قوجاپور از دانشگاه تبریز
۶. مینا حسین پور تلاقی از دانشگاه تبریز
۷. محمد علی دوست از دانشگاه آزاد تبریز
۸. سالار حیدری از دانشگاه تبریز
۹. محدثه گل‌احمدی از دانشگاه تبریز

رشد ۵ درصدی گیشه زمستانی سینماها

به نسبت مدت مشابه ماه گذشته، ۵ درصد رشد دهند که این میزان نیز می‌تواند در نتیجه افزایش بهای بلیت برای روزهای سه‌شنبه و سانس‌های پایانی در روز انتهایی هفته باشد. البته سینما در دی ماه به دلایلی چون آغاز امتحانات دانش آموزان و دانشجویان و البته مواردی چون آلودگی هوا و برودت نسبی، توانست میزان مخاطبان خود را به نسبت آذرماه افزایش دهد و در همان مدار ماه گذشته باقی ماند. وجود تعطیلات فرخنده در دومین ماه زمستانی و البته پایانی یافتن امتحانات دانش آموزان و دانشجویان، دو سیگنال مثبتی است که می‌تواند در بهمن‌ماه به افزایش شاخص رشد مخاطب بیانجامد. در نخستین ماه زمستانی، هتل، آخرین ماه سدنرزشینی خود را جشن گرفت. این کمندی موفق شد تا در دی‌ماه، با جذب ۸۶۱ هزار مخاطب، فروشی معادل ۲۸ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان داشته باشد. هاوایی با آن‌که از نیمه‌های دی‌ماه به ناوگان اکران اضافه شد اما حسابی خوش درخشید و موفق شد تا

بهره‌مند از این شرایط شد. در حالی که در دی‌ماه، ۱۴۲ میلیارد تومان موفق شد تا با جذب ۳۰۰ هزار مخاطب، به گیشه ۱۴۲ میلیارد تومانی دست یابد. این عملکرد در نتیجه ۷۴ هزار سانس نمایش فیلم در سینماهای سراسر کشور بوده است. با این آمار، مشخص می‌شود که سینماها توانستند گیشه خود را

سینماهای کشور در دی‌ماه، حدود ۱۴۲ میلیارد تومان فروختند که این مبلغ، ۵ درصد بیشتر از مدت مشابه ماه گذشته بوده است.

به گزارش خبرنگار سینمایی ایرنا، سینماها در دی‌ماه، موفق شدند تا با جذب ۳۰۰ میلیون و ۳۰۰ هزار مخاطب، به گیشه ۱۴۲ میلیارد تومانی دست یابند. این عملکرد در نتیجه ۷۴ هزار سانس نمایش فیلم در سینماهای سراسر کشور بوده است. با این آمار، مشخص می‌شود که سینماها توانستند گیشه خود را

۲۰۰ کتابخانه سیار به ظرفیت‌های موجود افزوده می‌شود

فراهم کنیم. در طول این سال‌ها برنامه‌های خوبی ارائه شده ولی مسأله مهم اجرایی کردن این برنامه هاست که امر دشواری به‌شمار می‌رود. وی افزود: برای اولین بار از ۸۰ روستا تعدادی از فرزندان جمع شدند که برگزار کردن این همایش نشان دهنده عزم و اراده عملی است. شما عزیزان مربیان فرهنگی جامعه روستایی و عشایری ایران هستید که با وجود کمبود امکانات کارهای مهمی را انجام می‌دهید. در وزارت فرهنگ چند کار را برای انتقال بهتر کتاب‌ها به مناطق روستایی انجام دادیم. طبق توفقی که با وزیر صمت داشتیم ان‌شاءالله بتوانیم در بازه چند ماهه ۲۰۰ کتابخانه سیار به ظرفیت‌های موجود اضافه کنیم. وزیر ارشاد در ادامه گفت: کانون‌های فرهنگی هنری مساجد نیز یکی دیگر از ظرفیت‌هاست؛ هر یک از آنها ظرفیت تبدیل شدن به کتابخانه را دارد

وزیر ارشاد ضمن رونمایی از سامانه ترویج کتابخوانی گفت: ۲۰۰ کتابخانه سیار به ظرفیت‌های موجود کتابخانه‌های کشور اضافه می‌شود.

به گزارش خبرنگاری مهر، نخستین همایش مروجان کتاب مناطق روستایی و عشایری با حضور محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و یاسر احمدوند معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ در تالار آدینه تهران برگزار شد. اسماعیلی در ابتدای این برنامه گفت: خیلی مشتاق بودم در یکی از روستاها حاضر شوم ولی برخلاف برنامه ریزی‌ها متأسفانه این امر محقق نشد. ان‌شاءالله در فرصتی مناسب در یکی از روستاهای دوستاندار کتاب حضور پیدا خواهیم کرد. در دولت مردمی دنبال تحقق شعار عدالت فرهنگی هستیم و این یعنی بتوانیم بسترهای به فعلیت رسیدن استعدادهای شگرفی که در مناطق مختلف ایران وجود دارد را

سرآشپز

میگو با برنج

*المازاشراقی

مواد لازم:
میگو ۲۰۰ گرم، تخم مرغ ۱ عدد، سیر ۴ حبه، گوجه فرنگی ۴ عدد، پیازچه ۲۰ شاخه، ماست موسیر ۱ پیمانه، زردچوبه ۱ قاشق مربا خوری، سس گوجه فرنگی ۲ قاشق غذا خوری، برنج پخته ۱ کاسه

طرز تهیه:
مقدار کمی روغن را در ماهی تابه که روی حرارت است می‌ریزم. سپس میگو، سیر له شده، سس گوجه فرنگی، گوجه فرنگی خرد شده و زردچوبه را به روغن داغ افزوده و با هم زدن دستی هم می‌ریزم. سپس به ماست تخم مرغ را اضافه کرده تا حلدی می‌ریزم که زرده و سفیده در ماست مخلوط شود. بعد به مواد داخل ماهی تابه افزوده و سریع هم می‌ریزم. در آخر پیازچه خرد شده را اضافه کرده و با قاشق مخلوط می‌کنیم. در ماهی تابه را می‌گذاریم و هر ۱ یا ۲ دقیقه مواد را هم می‌ریزم. چند دقیقه صبر می‌کنیم تا بجوشد. هنگام جاب زدن هم زده و برنج را اضافه می‌کنیم. سپس مخلوط کرده و دیگر لازم نیست در ماهی تابه را بگذاریم. وقتی غذا به غلظت لازم رسید آماده سرو است.

دانستنی‌ها

برای اولین بار صحبت گیاهان روی ویدئو ثبت شد

گروهی از محققان ژاپنی به یک کشف تاریخی در زمینه ارتباطات گیاهان دست یافته و فیلم انتقال پاسخ‌های دفاعی گیاهان به همسایگانشان را ثبت کرده‌اند.

به گزارش گروه علم و آموزش ایرنا از ارت، این دستاورد مهم تحت هدایت ماساتسوگو تویوتا بیولوژیست دانشگاه سائیتاما در نشریه ارتباطات طبیعت منتشر شده است. پیشرفت این مطالعه در مشاهده پاسخ گیاهان صدمه ندیده به ترکیبات ناپایدار ارگانیک (VOCs) ساطع شده از سایر گیاهان صدمه دیده نهفته است. مولفان این کار تحقیقی می‌گویند: گیاهان ترکیبات ناپایدار ارگانیک ساطع شده از گیاهان صدمه دیده مجاور را مشاهده می‌کنند و پاسخ‌های دفاعی مختلفی می‌دهند. چنین ارتباطات گیاهی از گیاهان در برابر تهدیدات محیطی محافظت می‌کند.

تنظیمات آزمایشی این کار شامل یک پمپ هوا متصل شده به یک مخزن (کاتینر) از برگ و کرم حشرات و یک اتافک دیگر دربردارنده یک نوع علف هرز موسوم به گیاهان Arabidopsis thaliana (Arabidopsis) تحت مهندسی ژنتیک قرار گرفته تپوری که با مشاهده پوسنی‌های کرباس که به عنوان پیام رسان اسرس عمل می‌کنند، با رنگ سبز شب‌نما شوند. این محققان با استفاده از یک میکروسکوپ شب‌نما (fluorescence) توانستند سیگنال‌های صادرشده توسط گیاهان صدمه ندیده پس از دریافت VOC از گیاهان صدمه دیده را مشاهده و رصد کنند. این مطالعه از مشاهدات اولیه از ارتباطات گیاهان مستندشده در سال ۱۹۸۳ استفاده می‌کند که مباحثات زیادی در جامعه علمی ایجاد کرده بود. تویوتا گفت: در نهایت مشخص کردیم که گیاهان چه زمانی، کجا و چگونه به پیام‌های هشدار هوایرد از همسایگان تهدید شده خود پاسخ می‌دهند.

وی نقش مهم این شبکه‌ها را مشاهده ارتباطاتی در هشدار به موقع به گیاهان مجاور در مورد تهدیدات قریب‌الوقوع را مورد تأکید قرار داد. بطور خلاصه، تحقیقات تویوتا و همکارانش تراکش‌های ظریف و پیچیده در قلمرو گیاهان را مشخص کرده و شناخت ما از روابط اکولوژیک و مکانیسم‌های دفاعی گیاهان را افزایش داده است.

استفاده از سیگنال‌های شیمیایی در بطن ارتباطات گیاهان قرار دارد چنانکه بیشتر گفته شد، گیاهان نوعی از ترکیبات ناپایدار ارگانیک (VOCs) را در هوا رها می‌کنند. این ترکیبات به عنوان پیام‌هایی برای گیاهان مجاور عمل می‌کنند و می‌توانند اطلاعاتی را درباره شرایط محیطی مانند خشکی یا حمله حشرات منتقل کنند. گیاهان مجاور سپس با دریافت این پیام‌ها می‌توانند تدابیر دفاعی شیمیایی خود را برابر حملات مشابه تقویت کنند. گیاهان همچنین در زیر زمین نیز از طریق ریشه‌های خود درگیر شکل پیچیده‌ای از ارتباطات می‌شوند.